

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

כל הארץ תהלוכות

שלל אטרקציות ומופעים מקוריים יצפו אלפי הילדים שיבואו לתהלוכות ל"ג בעומר. בתי-חב"ד משלימים את ההיערכות לתהלוכות, שיעמדו בססמת "יחד כל ילדי ישראל", ויבטאו את אחדות העם. מרכז צעירי-חב"ד מספק בימים האלה את הציוד המגוון בעבור התהלוכות, ובכלל זה שי מיוחד לכל ילד - ספרון חדש של סיפורי צדיקים. התהלוכה הגדולה ביותר תהיה ברחבת שיכון חב"ד בירושלים, ובה ישתתפו יותר מעשרת אלפים ילדי תלמודי-התורה מכל רחבי העיר.

זכות להשתתף

נמשך המבצע שמאפשר לתרום משקה בעבור ילדי ישראל המשתתפים בתהלוכות ל"ג בעומר, כחלק מהמנהג לתרום 'ח"י רוטל' משקה לכבוד רבי שמעון בר-יוחאי. תמורת ש"ח 85 יחולקו לילדים שקיות שתייה במידה זו ('ח"י רוטל'). שמות התורמים יועברו לברכה לציון רשב"י והרבי מליובאוויטש. מוקד התרומות 03-9606343, או בדואר לת"ד 92 כפר-חב"ד 60840.

חסידות באנגליה

מאמרי החסידות מוסברים בשפה האנגלית, בעריכת הרב דוד רוטשילד. בסדרה עשרות מאמרי חסידות של אדמו"רי חב"ד, מוסברים ומבוארים, לצד הסברים של מושגים בקבלה שמופיעים במאמרים. טל' 03-9606018.

מסע לציוני הקודש

נשות חב"ד מארגנות מסע למקומות הקדושים שבאוקראינה, בהדרכת הגב' ציפורה מנדלסון. הביקור כולל את מז'יבוז', אניפולי, האדיטש, נינעז'ין, ליובאוויטש ועוד. המסע יהיה בימים י"ט-כ"ג בסיוון. טל' 077-6627706 (פנינה).

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:49	8:30	7:42	7:31
8:56	9:38	8:38	8:31

כניסת השבת
צאת החג

פרקי-אבות השבוע: פרק ג

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

אהבת ישראל כמבחן מעשי

ההבדלים בין יהודי אחד למשנהו הם הבדלים חיצוניים וזניחים. בעומק מהותנו אנו מאוחדים ומלוכדים, כשם שכל תאי הגוף הם חלק ממהות אחת

תמיד יימצאו סיבות לפילוגים ולפירוד-הלבבות.

כדי להגיע לאחדות מוכרחים לדכא את האנוכיות. נכון, לא כל-כך נוח לי לשמוע את דעת הזולת, אבל בכל-זאת אקשיב לו. קשה לי להשלים עם העובדה שיהיה עליי להתחלק עם הזולת במשאבים העומדים לרשותי, אבל אני מסכים לוותר למען האחדות. ככל שהאדם מצליח יותר להתעלות על אנוכיותו, כן קל לו יותר להתאחד עם אנשים השונים ממנו.

לחשוף את הנשמה

זו עדיין אחדות ברמה נמוכה - אחדות שנובעת מתוך חישובים. למעלה מזה היא האחדות הפורצת מתוך עומק הנשמה, שמבחינתה אכן כולנו אחים ומאוחדים. כל ההבדלים בין יהודי אחד למשנהו ובין קבוצה לחברתה, הם הבדלים חיצוניים וזניחים. בעומק מהותנו אנו מאוחדים ומלוכדים, כשם שכל תאי גוף האדם הם חלק ממהות אחת מאוחדת.

להכרה זו אפשר להגיע רק כאשר מתעלים מעל מגבלות הגוף וחושפים את האמת הנשמית. מצד הגוף, יש הבדלים בין יהודי ליהודי. יש אני ויש אתה, יש צרכים שלי ויש צרכים שלך; אולם מצד הנשמה - אין אני ואתה. יש רק מהות אחת מאוחדת - עם אחד, בניים אהובים של מלך-מלכי-המלכים הקב"ה.

לכן מידת הצלחתו של אדם לממש את מצוות אהבת-ישראל משקפת את כללות מצבו בעבודת ה' ובקיום התורה והמצוות. ככל שמורגשים אצלו פחות ההבדלים בין 'אני' ל'אתה' ובין 'שלי' ל'שלך', כן הדבר מוכיח שהוא מתקרב יותר לגרעין האמת של האחדות הנשמית הפנימית שבתוכו.

גדולי החסידות אמרו שהגאולה השלמה תבוא בזכות אהבת-חינם. אהבת-חינם פירושה - אהבה בלי 'סיבות' ובלו 'נימוקים'. כי אהבת-ישראל ואחדות-ישראל כשהן לעצמן - הן הטוב שבנימוקים.

בימים האלה, ימי ספירת העומר, הננו נדרשים לשים דגש מיוחד על הגברת אהבת-ישראל ושליטת שנאת-חינם, פירוד לבבות ומחלוקת. מתברר, כי מבין כל היצרים, יצר זה הוא הפעיל ביותר בקרבנו, אולי דווקא משום שהוא הגורם לגלות הארוכה שממנה עדיין לא נגאלנו.

הרבה נכתב על השאלה, מדוע אהבת-ישראל הוגדרה "כלל גדול בתורה", ומדוע בחר הילל הזקן במצווה זו כדי לתמצת את עיקרה של התורה. תורת החסידות מסבירה, שתכליתה של התורה להביא את האדם לידי כך שיעמיד את נשמתו במרכז ואת צורכי הגוף בשוליים - שיעשה את הנשמה עיקר ואת הגוף טפל. אהבת-ישראל היא המבחן המעשי לכל זה.

האתגר: לוותר

הדבר המרכזי שהתורה תובעת מאיתנו הוא - להקריב, לוותר על הנוחות והאנוכיות למען הערכים שאנו מאמינים בהם. המצוות מחנכות אותנו להימנע מלעשות את מה שנעים ונוח, ולעשות את מה שלא מתחשק כל-כך לעשות. מצוות אהבת-ישראל משקפת את מצבנו המדויק בתחום הזה.

אם נתבונן בשורשיה של כל מחלוקת, נגלה שבמרכזה עומדת האנוכיות. זו יכולה להיות אנוכיות אישית או קבוצתית ותנועתית. הזולת מפריע לי בדרך זו או אחרת, ולכן אני נגדו. שלום ואחדות מבוססים על ויתור ועל דיכוי האנוכיות. אמנם הזולת מפריע לי, אך למען השלום אני מוכן לוותר, ואם צריך - לשאת את ההפרעה.

אין דבר קל מפילוג ופירוד-הלבבות. משיהו אינו חושב בדיוק כמוני - אני נגדו. דעתו של הזולת אינה עולה בקנה אחד עם דעתי - מיד אני רואה בו יריב. יהודי שני מתחרה על המשאבים שלי - אני נלחם נגדו בשצף-קצף. ומכיוון שהעולם מוגבל ובני-האדם שונים,

ברכה למעלה מדרך הטבע

אולם ההסבר הזה מופרך. הקב"ה אומר: "וציוותי את ברכתי לכם בשנה השישית, ועשת את התבואה לשלוש השנים" (לשישית, לשביעית ולשמינית). אילו השמיטה הייתה עניין טבעי, איך ייתכן שדווקא בשנה השישית, כאשר ניצול הקרקע מגיע לשיאו, תיתן האדמה את היבול הגדול ביותר?! מכאן הוכחה שהמצווה הזאת היא עניין אלוקי שלמעלה מדרך הטבע ולמעלה מההיגיון האנושי.

ברכה בעולם הזה

יהודי צריך אפוא לזכור שהצלחתו תלויה בעיקר בברכת ה'. בעיניים ארציות הוא עלול לטעון, שההקפדה על תפילה, לימוד, מתן צדקה וקיום דיני התורה, יוצרים קושי להתחרות בעסקים עם לא-יהודי, שאינו מקיים את כל אלה. שנת השמיטה מלמדת שכאשר יהודי ממלא את ציווי ה' – הוא מקבל ברכה ושפע למעלה מדרך הטבע, והשכר ניתן לא רק בעולם הבא, אלא גם בעולם הזה.

(לקוטי שיחות כרך ב, עמ' 547)

לצל את הזמן שהתפנה כדי להתמסר לעניינים אלוקיים, ענייני קדושה.

המצווה המעשית, השבת עבודת האדמה, חלה בארץ-ישראל בלבד, אך תוכנה ומשמעותה הרוחנית של מצוות השמיטה קיימים גם בחוץ-לארץ. באדמה יש הבדל בין ארץ-ישראל לחוץ-לארץ, ומכיוון שאדמת חוץ-לארץ אינה קדושה כאדמת ארץ-ישראל – לא חלה שם מצוות השמיטה. אולם יהודי, בכל מקום שבו הוא נמצא – קדוש הוא, ולכן בהגיע שנת השמיטה עליו להתחזק בדרך היהדות ולהתמסר יותר לענייני הקדושה.

לא עניין טבעי

יש מי שמתקשים לקבל את העובדה שהתורה היא למעלה מהשכל האנושי, והם מנסים להסביר את ענייני התורה בהסברים אנושיים והגיוניים. כך, לדעתם, מצוות השמיטה נועדה לשמר את כוחה של האדמה. כאשר מעבדים את האדמה שנה אחר שנה, היא נחלשת, ולכן ציוותה התורה להשביט את עבודת האדמה אחת לשבע שנים, כדי שתתחזק ותוכל לתת את יבולה.

א ת שנת השמיטה התורה מכנה "שבת לה'", שכן יש הקבלה בין השבת ובין שנת השמיטה. כשם שהיום השביעי מקודש יותר מששת הימים שלפניו, כך יש לקדש את השנה השביעית יותר משש השנים שלפניה.

אצל יהודים גם ששת ימי החול ושש שנות החולין קדושים הם. גם בימי החול מתפללים ולומדים תורה, ואף אחרי התפילה והלימוד, כאשר עוסקים בעמל הפרנסה, נזהרים שהעיסוקים האלה יהיו באמונה, מתוך הימנעות מהסגת גבול וכדומה. וכמו-כן שאר המעשים בחיי היום-יום של יהודי מלאים מצוות וקדושה – "בכל דרכיך דעהו".

קדושה יתרה

ובכל זאת תובעים מיהודי להתעלות עוד יותר. לכן בבוא יום השבת על היהודי לקדשו בקדושה רבה יותר מבימי החול. וכמו-כן בהגיע השנה השביעית יש לקיים "ושבתה הארץ שבת לה'": בשנה זו יש להתקדש עוד יותר, לא לעסוק בעניינים ארציים ובעבודת האדמה, אלא יש

מן המעיין קבלת-עול | מאת הרב אליעזר ברוד

הכוח לעבוד

"כי לי בני-ישראל עבדים, עבדיי הם" (ויקרא כהנא). את העבדות מאפיינת קבלת-עול, כי העבד מצד עצמו רוצה ללכת בטל ולא לעסוק בשום עבודה כלל, אך בכוח קבלת-העול עוסק העבד בכל עבודה קשה, גם כשהדבר נגד רצונו ולא לפי כוחו.

(ספר המאמרים קונטרסים)

שמחה בתוך קבלת-העול

גם בעבודה מתוך קבלת עול צריכה להיות מורגשת שמחת הנפש על שהאדם זוכה להיות עובד ה'.

(אדמו"ר הזקן)

שינוי המהות

קבלת עול משנה את המהות. על-ידי קבלת עול של עבד פשוט, כזה שגם בשנותיו ניכר עליו עולו, יכול גם למדן וגאון להגיע למעלתו של יהודי בעל מסירות-נפש, פשוט ותמים.

(הצמח-צדק)

מוטלת החובה

על כל אחד ואחד מישראל מוטלת החובה לעבוד

אמרת השבוע

לא על חשבון אחרים

רבי ישראל מסלנט הגיע פעם אחת לביקור בוורשה. השמועה על בואו של האורח הגדול התפרסמה במהירות, ורבים באו לבית הכנסת, שבו עמד רבי ישראל להתפלל מנחה, כדי לראותו בשעת תפילתו.

עקבו הנוכחים אחר רבי ישראל, והתאכזבו מאוד לגלות כי הוא מקצר בתפילתו כאחד מפשוטי העם, ואינו מוארך בתפילה כפי שציפו.

כשיים את התפילה, שאלוהו כמה ממכרו מדוע מיהר בתפילתו ולא האריך בה כמנהגו. אמר להם: "ראיתי כי בגללי בטלים יהודים רבים ממלאכתם. החיית עזב את מחטו, הסנדלר את מרצעו, הנפח את מפוחו, נטשו האנשים את עבודתם ובאו לראותני. נמצא שאם אאריך בתפילתי אגרום הפסד ממון לישראל..."

(ספר המאמרים ש"ת)

עבד נאמן ועבד פשוט

בעבודת העבד אפשר להבחין באופן כללי בשתי דרכי עבודה: עבד פשוט, שעובד רק מתוך יראה, ואין לו שום עונג ושמחה בעבודתו; ועבד נאמן, הקשור לאדונו בכל ליבו ונפשו, שעבודתו נעשית בזריזות, בתענוג ובמסירות אמיתית. "כי לי בני-ישראל עבדים" הם מי שעוסקים בקיום התורה והמצוות כעבדים רגילים, ו"עבדיי הם" – הם עובדי ה', העובדים את הקב"ה בעבודת העבד העליונה יותר.

(ספר המאמרים תרפ"ד)

יתאר אדם לעצמו

כדי להגיע לקבלת עול, יתאר אדם לעצמו אשר מלך מלכי המלכים הקב"ה ברא את עולמו, ואחר-כך נפח באדם נשמת חיים, והוא עומד עליו, צופה ומביט, ובוחן כליותיו וליבו וכל מעשיו ודיבוריו, וכל צעדיו יספור.

(הרבי מליובאוויטש)

תעלומת השידוך

השידוך המוזר התמיה את הכול. הצעות נכבדות מאוד הגיעו בעבור בתו של רבי ברוך ממז'בוז', ואת כולם דחה. והנה, אך הגיעה ההצעה הנוכחית, קיבלה ללא היסוס ובשמחה מיוחדת. החתן היה בנו של אחד מנכבדי ז'טומיר, גביר גדול אך אדם פשוט, אשר ודאי אינו מגיע למעמד של קודמיו. הדבר הפליא את החסידים.

מועד החתונה הגיע, ושיירת חסידים גדולה התלוותה למשפחת הרבי, בדרך לעיר ז'טומיר, לשמוח בשמחת החתונה. ההתרגשות הייתה גדולה. לפתע אירע דבר. מישהו העלה זיכרונות מהעבר הרחוק, על דברים חמורים, לא־ראויים, שעשה אבי החתן בצעירותו. השמועה עברה מפה לאוזן, והכתה בהלם את כל החסידים.

כיצד ייתכן הדבר, תמחה. ואולי מחובתם לגלות את אוזנו של הצדיק על המידע החשוב. מוטב שידע זאת עכשיו, מש יגיע הדבר לאוזניו לאחר החתונה.

התלבטו החסידים ולבסוף צץ רעיון במוחם: ימסרו זאת לידו ר' הרשלי מאוסטרובולי, הידוע בחוש ההומור החריף שלו. פעמים רבות, בשעה שפני קודשו של הרבי נראו קודרות, ידע ר' הרשלי כיצד להעלות חיוך על שפתיו. 'ודאי ימצא ר' הרשלי את הדרך להביא את הדבר לידיעת הרבי', החליטו החסידים.

בתוך כך הגיע בוקר יום החתונה. ר' הרשלי, שקיבל עליו את המשימה, אור עוז ודפק על דלת חדרו של הצדיק, עוטה על פניו ארשת עליוזה. 'יבוא', נשמע קולו של הצדיק. ר' הרשלי נכנס, ורבי ברוך ממז'בוז' נשא אליו את עיניו.

"מזל טוב! מזל טוב!", הכריז ר' הרשלי. הביט בו הצדיק בפליאה, ור' הרשלי המשיך: "זה עתה נודע לנו על שידוך חדש, ממש מן השמים! המזווג זיווגים שידך את ה'והוא רחום' הארוך (=תפילת תחנון המתוסספת בימי שני וחמישי) עם העל חטא' של יום־הכיפורים... ומדוע לא להביא לידיעת הרבי שמחה גדולה כזאת?!"

רבי ברוך הבין את הרמז, וציווה על החסיד לגלות את כל הידוע לו. גולל ר' הרשלי לפני רבו את הפרשה, כפי ששמעה מוותיקי המקום, הזוכרים את מה שאירע לפני כשלושים שנה. "כאשר נודע אותו חטא חמור, קיבל המחונן המיועד את עונשו בביזיון גדול, עד שהוכרח לברוח מן העיר. רק לאחר

שנים רבות חזר לעירו, כאשר הפרשה כבר נשכחה", סיים את סיפורו.

מצחו של הצדיק נחרש קמטים, ועיניו הביטו כצופה למרחוק. ר' הרשלי ציפה במתח לתגובתו של הרבי על השמועה המרעיסה.

לפתע התנער הצדיק, ובחיוך שמח פנה אל ר' הרשלי ואמר: "שידוך זה הוא מן השמים, ומכיוון שזה רצון ה', תתקיים החתונה הערב כמתוכנן, מתוך שמחה גדולה. יהי רצון שתהיה בשעה טובה ומוצלחת כאן ולמעלה"... הפטיר.

החתונה וימי השבע־ברכות נחוגו בשמחה עילאית, על־פי מיטב המסורת החסידית, ומפליית החסידים הגדולה התכוננו לשוב לבתיהם.

לפני הנסיעה בא שליח אל הצדיק מטעם הרבנית הזקנה, אשת רבי זאב־וולף מז'טומיר, מתלמידיו הגדולים של המגיד ממזריטש. הוא מסר את בקשתה: לעצור ליד ביתה של הרבנית ולבקרה לזמן־מה, כי בגלל חולשתה הרבה לא היה ביכולתה לבקר.

נענה הצדיק וכאשר עברה מרכבתו ליד ביתה, עצר ונכנס לבית הרבנית, מלווה בכמה ממקורביו. "ברוכים הבאים", נשמע קולה של הרבנית, "ברוך ה' שזיכני בביקור זה של אחד מגדולי הדור".

הבין רבי ברוך שכוננת הרבנית אינה לשם מליצה בעלמא ושאל: "וכיצד תדעי מי נמנה עם גדולי הדור?!"... הרהרה הרבנית לרגע ואמרה: "סיפור ארוך הוא, שאירע לפני שנים רבות, אך הנני זוכרת אותו כאילו אירע היום. הוא־לוי־נא להתעכב מעט ואספר את הסיפור עד תומו".

ישבו הרבי והחסידים, והרבנית פתחה:

"יום אחד נשמע קול המולה מכיוון הרחוב. ניגשתי לחלון ומחזה נורא נגלה לנגד עיניי: אברך צעיר, מוקף המון רב, המכנה אותו בשמות־גנאי ומבזה אותו לעיני כול. כמה מהנערים אף השליכו עליו בוץ ורפס..."

"הבטתי באברך וראיתי פנים עדינות, שהעידו על יראת־שמים גדולה. לא יכולתי להבין כיצד מבזים אותו כאחד הריקים.

"לפתע הבחנתי שגם בעלי עומד ליד החלון וצופה במתרחש. 'אבוי!', קרא מעומק ליבו, 'הלואי שהייתי אני זך וטהור כאברך יקר זה, שאין בידו להוכיח את צדקתו לבני־אדם המתבססים על שמועות שקר ולשון הרע'.

"כעבור רגע אמר לי בעלי: 'בטוח אני כי זכותו של אברך זה גדולה ביותר, שהלוא נאמר אשרי מי שחושדים בו ואין בו. בגלל הביזיון הנורא שסבל היום יזכה לשכר גדול מן השמים: בנו ישתדך עם בתו של אחד מגדולי הדור'..."

הרבנית הזקנה סיימה את סיפוריה: "ידע הרבי, כי אותו אברך אינו אלא מחותנו החדש, שאכן זכה והתקיימה בו ברכת בעלי. ועכשיו יודעים אתם כיצד אני יודעת שכבודו הוא מגדולי הדור?!"

ותעלומת השידוך המוזר באה על פתרונה.

לומדים גאולה | מאת מנחם כרוז

כוחה של זעקה

וש התוהים על כל התפילות, הזעקות והפעולות שנועדו להחיש את ביאת המשיח. להם נראה שהגאולה ומועדה נקבעו מראש, ואין לאנשים קטנים כמונו אפשרות להתערב בדבר ולהשפיע על מועד הגאולה. טענה זו מנוגדת לכל המקורות, המדברים בפירוש על כך שהגאולה תלויה בנו ובמעשינו, ושבידנו להחיש ולהקל מ'חבלי המשיח'.

מי שרוצה להיווכח מה גדול כוחם של יהודים, ימצא זאת בעניין פסח שני. כאן אנו רואים כי 'התעקשות' של יהודים יכולה לשנות אפילו את סדרי התורה.

בתורה יש דברים התלויים בתנאי זמן ומקום: יש זמנים לקריאת־שמע, לתפילות, לקיום מצוות מסוימות וכדומה. מי שלא קיים מצווה במועדה – הפסיד אותה. כך קבעה התורה זמן מיוחד להקרבת קרבן הפסח – י"ד בניסן – וגם הגבילה את אפשרות ההקרבה לטהורים בלבד. והנה, היו אנשים שבערב־פסח לא היו טהורים ולא יכלו להקריב את הפסח, ובאו אל משה רבנו בתביעה: "למה ניגרע?!". בעקבות זאת נתן הקב"ה את עניין 'פסח שני', שמאפשר להקריב את הפסח גם חודש אחרי־כן – בי"ד באייר!

תורה חדשה?!

הדבר דורש ביאור: אם הדבר היה קיים בתורה במקורה, למה לא הודיע על כך הקב"ה למשה מלכתחילה; ואם לא היה בתורה דבר כזה – איך ייתכן שבני־אדם, בטענותיהם ובתביעותיהם, יגרמו לתורה להשתנות? וכפי ששואל ה'אור־החיים': "ימה רצו, ליתן להם תורה חדשה?!"

תורת החסידות מסבירה סוגיה זו על־פי מאמר חז"ל על הפסוק "טוב וישר ה', על כן יורה חטאים בדרך": "שאלו לחכמה: חוטא מהו עונשו? אמרה להם: חטאים תרדוף רעה. שאלו לבואה: חוטא מהו עונשו? אמרה להם: הנפש החוטאת היא תמות. שאלו לתורה: חוטא מהו עונשו? אמרה להם: יביא אשם ויתכפר לו. שאלו לקב"ה: חוטא מהו עונשו? אמר להם: יעשה תשובה ויתכפר לו". אנו רואים אפוא, כי עניין התשובה אינו קיים לא מצד החכמה, לא מצד הנבואה, אף לא מצד התורה, אלא רק מצד הקב"ה ככבודו ובעצמו.

התורה מייצגת את הדרך הישרה והמסודרת שבה האדם צריך לצעוד. היא קובעת מה עליו לעשות, מתי ואיך – וכך צריך יהודי לחיות ולהתנהג. ברגע שיהודי סוטה מהדרך הסלולה שהתורה פורשת לפניו, הוא יוצא מתחומה; אין לתורה עוד מה לומר לו. על־כן אין בתורה, מצד עצמה, עניין כמו 'פסח שני': היא קובעת כי יש להקריב את הפסח דווקא ב'פסח ראשון', ואין אפשרות אחרת.

זעקה פנימית

אלא שכאן נפל דבר. יהודים לא יכלו לשאת את המחשבה, שמצווה גדולה כל־כך כקרבן פסח תחסר להם. תביעתם לא הייתה מחאה, אלא זעקה פנימית שנובעת מכאב עמוק. הם אכן רצו שתינתן להם 'תורה חדשה' – שהקב"ה יסדר להם דרך של תשובה ותיקון.

כאן נתגלה כוחה העצום של התשובה, שמגיעה אל הקב"ה עצמו, למעלה מהסדר הקבוע של התורה. אמנם על־פי התורה "עבר זמנו, בטל קרבנו", אך מצד הקב"ה ניתנת הדרך של התשובה, שמאפשרת לתקן את הפגמים. זו דרך שאינה על־פי הסדר הרגיל, ולכן לא נכתבה בתורה מלכתחילה. מגיעים אליה על־ידי עבודה שאף היא אינה על־פי הסדר – עבודת התשובה. הזעקה הפנימית של היהודי, הפורצת מעצם נשמתו, מגיעה אל הקב"ה עצמו ופוחתת צינורות חדשים של שפע אלוקי שמאפשרים לתקן את כל הפגמים – ובשעה אחת.

לכן יש בכוחה של התשובה לרלג גם על הקיצים והחשבונות של הגאולה, וכפי שפוסק הרמב"ם: "ישראל עושים תשובה – ומיד הם נגאלים", מיד ממש, ברגע אחד. כי על־ידי התשובה מגיעים אל הקב"ה עצמו ומשנים את כל הסדרים.

פתגם חסידי | רבים נוהגים לשבח את עצמם ולבוא בטענות אל הקב"ה. יש לנהוג להפך - לשבח את הקב"ה ולבוא בטענות אל עצמו" (הבעש"ט)

שמיטה כהלכתה למרות הגירוש

להתחיל הכול מבראשית, "עם סכום עזום של פיצויים שלא היה שווה ערך כלל למה שהותרתי מאחוריי", כדבריו. הוא לווה כספים והתחיל לגדל פלפלים וגמבה.

הבסיס היהודי

ואז נזכר כי השנה הבאה היא שנת השמיטה. "בילדותי התגוררתי במושב בית ערוזיאל", הוא מספר. "היה מגיע אלינו הרב לוי מ"כפר-חב"ד", שהיה מוסר שיעורי תורה ועושה פעילות רבה. הוא שכנע את הוריי להעביר אותי לתלמוד-תורה בכפר-חב"ד ושם למדתי עד כיתה ח. זה היה הבסיס היהודי שלי. לאחר מכן עברתי לישיבה לצעירים של מרכז הרב, נישאתי ונעשיתי חקלאי. כל השנים שמרתי שמיטה כהלכתה, וזכינו שהתקיימה בנו הברכה שהבטיח הקב"ה.

"אלא שהפעם הכול היה נראה אחרת. כסף רב השקעת, זו השנה הראשונה שבה אני זוכה ליהנות מפירות האדמה. מה עושים? פניתי אל הרב שלי, רבי אלעזר אבוחצירא, ושאלתי מה לעשות. הוא השיב לי: 'קיים שמיטה כהלכתה, עשה קידוש-שם-שמים גדול, והקב"ה נאמן לקיים את ברכתו'. החלטתי שאני מקיים שביעית כהלכתה".

קידוש שם שמים

ואכן, מעיד אלי סבן, "הברכה שרתה במעשה ידי. גידול אורגני הוא רווי אכזבות. הקיץ הקודם היה

שיקראו השבת בתורה על מצוות השמיטה יחייד לעצמו אלי סבן בסיפוק. כאחד ממגורשי חבל עזה, שאך התחיל לשקם את חייו ולבנות מחדש חממות לגידול ירקות – ההשבתה של כל העבודות בשנת השמיטה לא הייתה פשוטה. "שמונה חודשים הלפנו מתחילת שנת השמיטה, ואני יכול לומר שהברכה שהתורה מבטיחה לשומר השמיטה מתקיימת אצל", הוא אומר, וחיוך גדול עולה על פניו צרובות השמש.

אלי, אב למשפחה ברוכת ילדים, התגורר במושב גדיד שבחבל קטיף. היו לו שם חממות שבהן גידל ירקות אורגניים. לאחר הגירוש הועבר עם בני המושב למגורים זמניים בניצן. חצי שנה ביכה את החורבן, ואז הבין שאם לא יעשה למען עצמו ולמען משפחתו, איש לא יסייע לו.

מתחילים מחדש

כחקלאי ותיק החליט לנסות לעסוק במה שהוא יודע לעשות הכי טוב – חקלאות. הוא פנה אל המוסדות הממשלתיים, התמודד עם בירוקרטיה וסחבת, ורק בגלל שהתעקש יכול להם וקיבל שטח לגידולים חקלאיים. "קיבלתי שלושים וחמישה דונמים מדרום לאשקלון, קרקע בורה של קק"ל, שמעולם לא הייתה בה חקלאות", הוא מספר. כך היה יכול להתחיל מיד בגידול אורגני. בקרקע חקלאית הייתה נדרשת תקופת מעבר של שלוש שנים כדי שהאדמה תוכר כשירה לגידולים אורגניים. לא היה קל לאדם כמוהו, שעבר את גיל חמישים,

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

השנה ביום חמישי בלילה. יש שהתירו השנה גם נישואין בלילה בשעת הדחק (אך הרבי מליובאוויטש לא התיר בפועל להתחתן בלילה).

לספרדים: לפי דעת הבית-יוסף נפסקה המגפה רק ביום ל"ד לעומר, ולכן מותרים תספורת ונישואין רק מיום ל"ד בבוקר ואילך (כ"ל ש"מקצת היום – ככולו"). אולם בשנה זו, שחל ל"ג בעומר בשבת, מותרים בתספורת עוד בערב שבת. אם יש סיבה המונעת תספורת ביום שישי, מתירים זאת אף ביום חמישי בלילה. ובנישואים ראשונים מתירים במקום הצורך להקדים את הנישואין ליום שישי, ואפילו לליל ל"ג בעומר.

מקורות: שו"ע סי' תצג ס"ב, רמ"א ונו"כ. שו"ע אדמו"ר הזקן ס"ה. משנ"ב ס"ק יא. ע"פ שחל בשבת פכ"ז, נטעי גבריאל הל' פסח ח"ג פמ"ט ס"ב, ילקוט יוסף ח"ה עמ' 428, ושי"ו. שערי הלכה וסנהג ח"ב ס"ע קסה, וע"ע ח"ה עמ' קו.

ל"ג בעומר ביום שישי

שאלה: האם כאשר ל"ג בעומר חל ביום שישי יש הקלה מיוחדת בדיני האבלות הקיימים בימים האלה?

תשובה: מנהגי האבלות שבין פסח לשבועות הם מפני המגפה שהייתה בין תלמידי רבי עקיבא. ביום ל"ג בעומר פסקה המגפה, ולכן מקילים בו בדיני האבלות. לפי הרמ"א מותר להסתפר בו ביום, אבל רק בבוקר ולא בליל ל"ג בעומר, מכיוון שנוהגים עדיין מקצת אבלות עד אור היום, ו"מקצת היום – ככולו". וכך נוהג בפועל על קבר רשב"י, שלא לספר גם את בני השלוש עד אור היום.

דבר זה אמור גם בשנה זו, ש"ל"ג בעומר חל בערב-שבת. רק מי שאינו יכול להסתפר ביום, יש מתירים להסתפר

אלי סבן בביתו הזמני. "הברכה מתקיימת"

קשה, ויש גם תחרות עזה. אך-על-פי-כן האדמה הניבה תוצרת מעולה שנמכרה במחירים טובים, שהיו בהחלט תמורה ראויה למאמצים הרבים".

השנה הוא מקדיש יותר זמן ללימוד התורה, וגם עוסק בבניית בית-אריזה. "מגיעים אליי סוכנים של חברות דשנים, שיווק וייצוא חקלאי, שהיו איתי בקשר אשתקד, ולא מבינים למה לא התקשרתי אליהם השנה. לכולם אני מספר על מצוות השמיטה, ואני מצליח לקדם שם שמים", הוא אומר. סיוע מסויים הוא מקבל מ'המרכז הארצי לחקלאים שומרי שביעית'. "זה לא מכסה את החובות אבל בהחלט עוזר לעבור את השנה", הוא אומר.

גיליונות

שיחת השבוע

בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:
1-646-387-0816
sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

שולחן שבת
לכל התורה בנרן אחד
שלוש שיחות לכל פרשה,
מאוצר שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש

1-718-6041020

סופר סת"ם • HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222

www.esofer.com
A HaSofer Company